

3 Shrnutí veřejné diskuze se zaměřením na pozitiva a negativa stávající situace v klíčových oblastech

Pořadí jednotlivých témat v této kapitole odpovídá prioritám, které jim přiřazovali účastníci diskuze.

3.1 Předškolní vzdělávání dostupné pro všechny děti

Předškolní vzdělávání je v současné době chápáno jako významný prostředek vyrovnávání rozdílů mezi dětmi, který do určité míry v začátku vzdělávací dráhy pomáhá snížit handicap dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí. Na druhou stranu jsou to často právě děti pocházející z málo stimulujícího rodinného prostředí včetně dětí ze sociálně znevýhodněných rodin, které se předškolního vzdělávání nezúčastní, a jejich handicap při nástupu k povinné školní docházce se tím ještě zvětšuje. Účastníci diskuze si byli tohoto faktu velmi dobře vědomi a přisuzovali právě proto dostupnosti mateřských škol a účasti dětí v předškolním vzdělávání vysokou prioritu.

Při hodnocení, zda je reálné zvýšit dostupnost předškolního vzdělávání, převládal optimismus, a to i přesto, že respondenti v anketě sami upozorňovali na současnou nedostatečnou kapacitu mateřských škol a přeplněnost tříd, která neumožňuje individuální péči o děti podle jejich potřeb. Z dílčích otázek ankety vyplynulo, že respondenti by byli připraveni podpořit zavedení povinného posledního ročníku předškolní vzdělávání, a to navzdory tomu, že obecně respondenti vyjadřovali ze zavedení dalších formálních systémových změn spíše obavy. Potvrzuje se tím, že rozšíření předškolního vzdělávání na celou kohortu dětí v posledním roce před nástupem do základního vzdělávání je v praxi považováno za velmi žádoucí opatření.

Stávající situace – pozitiva

- Dlouhodobá tradice předškolního vzdělávání v ČR, vybudovaná síť mateřských škol po celém území, včetně malých obcí.
- Chápání významu předškolního vzdělávání pro úspěšný vstup dětí do základního vzdělávání, oceňování významu vzdělávání v mateřských školách.
- Kvalitní rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, který klade důraz na individuální přístup k dětem, v praxi tradice empatického a individuálního přístupu pedagogů k dětem, využívání znalosti každého dítěte a jeho rodinné situace při vzdělávání.
- Zavedení přípravných tříd základních škol pro sociálně znevýhodněné děti.
- Vysoká účast dětí, především dětí v posledním roce před nástupem k povinné školní docházce v předškolním vzdělávání.

Stávající situace – negativa

- Kapacita zařízení předškolního vzdělávání není dostatečná, byť v tomto ohledu existují územní rozdíly. Nicméně v mnoha regionech a lokalitách není předškolní vzdělávání pro děti mladší 5 let plně dostupné. Účastníci diskuze poukazovali také na problémovost práce v přeplněných třídách. Obce zřizující mateřské školy čelí nedostatečné kapacitě masivním povolením výjimek z maximálního povoleného počtu dětí ve třídě (24 dětí). Tato praxe znemožňuje pedagogickým pracovníkům přistupovat k dětem individuálně, vysoké počty dětí ve třídách ztěžují výchovné působení škol.